

01.07.2015 TARİHİNDEN İTİBAREN GEÇERLİ GELİR VERGİSİNDEN İSTİSNA HARCIRAH TUTARLARI

ÖZET : 1 Temmuz 2015 - 31 Aralık 2015 tarihleri arasında geçerli olmak üzere memur maaşlarına uygulanacak katsayılara göre gelir vergisinden istisna harcırah tutarları.

Gelir Vergisi Kanununun 24/2'nci maddesinde, 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamı dışında kalan müesseseler tarafından idare meclisi başkanı ve üyeleri ile denetçilerine, tasfiye memurlarına ve hizmet erbabına (Harcırah Kanunu'na tabi olsun olmasın her türlü sözleşmeli personel dahil) verilen **gerçek yol giderlerinin tamamı** ile yemek ve yatmak giderlerine karşılık verilen gündeliklerin aynı aylık seviyesindeki devlet memurlarına verilen gündelikleri veya devletçe verilen gündeliklerin en yüksek haddini aşmayan kısmının gelir vergisinden istisna olduğu, aşan kısmın ise vergiye tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 138 seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde de Harcırah Kanunu kapsamı dışında kalan müesseseler tarafından hizmet erbabına fiili yemek ve yatmak giderleri dışında gündelik de ödendiği takdirde bu gündeliklerin tamamının ücret olarak vergiye tabi tutulması gerektiği açıklanmıştır.

Harcırah Kanununun 33'üncü maddesinde yurtiçinde verilecek gündeliklerin miktarının her yıl bütçe kanunları ile tespit olunacağı, 34'üncü maddesinde de yurtdışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibarıyla ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

6424 sayılı Harcırah Kanunu'na göre 2015 yılında verilecek yurt içi gündelikler 26 Aralık 2014 tarihli ve 29217 (1.Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu eki (H) Cetveli ile belirlenmiştir.

Ayrıca yurt dışı seyahatler için geçerli harcırah tutarları ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne yapılacak yolculuklarda uygulanacak harcırahlar ise en son 1 Ocak 2015 tarihli ve 29223 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2014/7128 sayılı B.K.K. ile belirlenmiştir.

A- Gelir Vergisinden İstisna Yurtiçi Harcırahlar

Bilindiği üzere, 2015 yılının ikinci yarısında uygulanacak memur maaş katsayıları 14 Ağustos 2013 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2014 ve 2015 Yıllarını Kapsayan 2. Dönem Toplu Sözleşme ile belirlenmişti.

Söz konusu Sözleşmenin 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasında,

"(4) Maliye Bakanlığı, 7 nci maddede öngörülen hallerin gerçekleşmesi durumunda birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda belirlenmiş olan katsayıları, sözleşme ücreti artış oranlarını ve ücret tavanlarını, anılan fıkralarda belirlenmiş olan artış oranı ile 7 nci madde uyarınca verilecek enflasyon farkım yansıtacak şekilde yeniden belirler ve duyurur. "

hükmü yer almaktadır.

Bu hükme istinaden Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün 03/07/2015 tarihli ve 6235 sayılı yazısında 1/7/2015-31/12/2015 döneminde geçerli olmak üzere

- “657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 154 üncü maddesi uyarınca aylık gösterge tablosunda yer alan rakamlar ile ek gösterge rakamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde uygulanacak aylık katsayısı (0,083084),
- memuriyet taban aylığı göstergesine uygulanacak taban aylık katsayısı (1,30054),
- iş güçlüğü, iş riski, temininde güçlük ve mali sorumluluk zamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde uygulanacak yan ödeme katsayısı ise (0,026347)

olarak belirlenmiştir.”

Devlet memurlarının aylıklarında meydana gelen bu değişiklik nedeniyle, yurtiçi harcırahlara ilişkin ücret aralıkları da değişmiştir. Buna göre 01/01/2015-31/12/2015 tarihleri arası geçerli olan ve gelir vergisinden istisna harcırah tutarları aşağıdaki gibi olmaktadır.

01/07/2015– 31/12/2015 Dönemi İçin Geçerli Brüt Aylık Tutarı (TL)	Vergiden İstisna Gündelik Tutarı (TL)
2.089,84 TL ve fazlası	51,50
2.074,88 - 2.089,83 TL arası	43,00
1.892,10 - 2.074,87 TL arası	40,00
1.659,46 - 1.892,09 TL arası	37,50
1.376,56 - 1.659,45 TL arası	33,00
1.376,55 TL ve daha azı	32,00

B- Gelir Vergisinden İstisna Yurt Dışı Harciraahlar

6245 Sayılı Harciraah Kanununun 34'üncü maddesine istinaden 01.01.2015 tarih ve 29223 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2014/7128 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile memurlara ödenecek yurt dışı harciraah tutarları 1 Ocak 2015 tarihinden geçerli olmak üzere değiştirilmiştir.

Buna göre; memur aylıklarının artırılmasından dolayı değişen ücret aralıkları dikkate alınmak suretiyle 01/07/2015-31/12/2015 tarihleri arası gelir vergisinden istisna olacak yurt dışı harciraah tutarları aşağıdaki gibi olmaktadır.

01/07/2015-31/12/2015 TARİHLERİ ARASI BRÜT AYLIK TUTARLARINA GÖRE BELİRLENMİŞ GELİR DİLİMİ GRUPLARI VE BU GRUPLAR İÇİN TESPİT EDİLMİŞ OLAN YURTDIŞI GÜNDELİK TUTARLARI						
ÜCRET GURUPLARI						
Ülkeler ve Para Birimi	II. Sütun	III. Sütun	IV. Sütun	V. Sütun	VI. Sütun	VII. Sütun
	2.089,84 TL ve daha fazla aylık alanlar	2.089,83TL - 2.074,88 TL arasında aylık alanlar	2.074,87 TL - 1.892,10 TL arasında aylık alanlar	1.892,09TL -1.659,46 TL arasında aylık alanlar	1.659,45 TL- 1.376,56 TL arasında aylık alanlar	1.376,55 TL ve daha az aylık alanlar
A.B.D.(A.B.D. Doları)	182	146	124	117	110	93
Almanya (Euro)	164	131	111	105	99	83
Avustralya (Avustralya Doları)	283	227	192	181	171	143
Avusturya (Euro)	166	132	112	106	100	84
Belçika(Euro)	161	128	109	103	97	81
Danimarka (Danimarka Kronu)	1.238	988	838	791	746	627
Finlandiya (Euro)	148	119	100	95	90	74
Fransa (Euro)	160	127	108	102	96	81
Hollanda (Euro)	156	125	106	100	94	80
İngiltere(Sterlin)	115	91	78	74	69	59
İrlanda (Euro)	155	124	105	99	94	78

Sirküler Rapor Mevzuat **08.07.2015/133-2**

İspanya (Euro)	158	126	107	101	95	80
İsveç(İsveç Kronu)	1.359	1.085	919	867	819	687
İsviçre (İsviçre Frangı)	283	226	192	181	171	143
İtalya (Euro)	152	122	104	98	92	77
Japonya (Japon Yeni)	31.405	25.127	21.235	20.118	18.901	15.914
Kanada (Kanada Doları)	244	195	165	156	147	125
Kuveyt(Kuveyt Dinarı)	50	40	35	33	31	25
Lüksemburg (Euro)	161	128	109	103	97	82
Norveç (Norveç Kronu)	1.193	952	808	762	719	604
Portekiz (Euro)	155	124	105	99	93	78
Suudi Arabistan(Suudi A. Riyali)	617	492	418	395	372	313
Yunanistan (Euro)	158	126	107	101	95	80
Kosova (Euro)	123	98	83	78	74	63
Diğer AB Ülkeleri (Euro)	127	101	86	81	76	65
Diğer Ülkeler (A.B.D. Doları)	157	125	106	100	95	80

01/07/2015 - 31/12/2015 tarihleri arası vergiden istisna edilecek yurt dışı gündelik tutarlarına karşılık gelen yukarıda belirtilen brüt aylık tutarlarının hesabında emsal alınan kadrolar aşağıdaki tabloda yer aldığı şekildedir.

01/07/2015– 31/12/2015 Dönemi İçin Geçerli Brüt Aylık Tutarı (TL)	Harcıraha Esas Alınacak Sütun
2.089,84 TL ve fazlası	II
2.074,88 - 2.089,83 TL arası	III
1.892,10 - 2.074,87 TL arası	IV
1.659,46 - 1.892,09 TL arası	V
1.376,56 - 1.659,45 TL arası	VI
1.376,55 TL ve daha azı	VII

C- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündelikler Ve Gelir Vergisinden İstisna Harcırah Tutarları

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne sürekli veya geçici bir görevle gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile geçici görevlendirme süreleri için verilecek gündelik tutarları, en son 01 Ocak 2015 tarih ve 29223 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2014/7128 sayılı B.K.K. ile aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

GÖREV UNVANI/KADRO DERECESİ	Verilecek Gündelik Miktarları (TL)
1- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Başbakan	163,25
2- Genelkurmay Başkanı, Anayasa Mahkemesi Başkanı, Bakanlar, Milletvekilleri, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanı, Orgeneral ve Oramiraller, Yargıtay, Danıştay, Sayıştay ve Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Cumhurbaşkanlığı ve T.B.M. M. Genel Sekreterleri, Başbakanlık Müsteşarı	131,55
3- Yükseköğretim Kurulu Başkanı, Bakanlık Müsteşarları, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Avrupa Birliği Genel Sekreteri, Başbakanlığa bağlı Müsteşarlar, Korgeneral ve Koramiraller, Diyanet İşleri Başkanı, Başbakan Başmüşaviri, merkezde sürekli görevle bulunanlar dışındaki Büyükelçiler	114,65
4- Yukarıdakiler dışında kalan memur ve hizmetlilerden;	

a) Aylık/kadro derecesi 1 olanlar	98,30
b) Aylık/kadro derecesi 2-4 olanlar	81,90
c) Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar	65,55

Buna göre; 01/07/2015 - 31/12/2015 tarihleri arası kararname eki cetvele göre vergiden istisna olarak verilebilecek gündelikler ile gündelik tutarlarının uygulanacağı brüt aylık seviyeleri aşağıdaki gibidir.

Brüt Aylık Seviyeleri (01/07/2015-31/12/2015)	Vergiden İstisna Gündelik Tutarı (TL)
2.089,84 TL ve daha fazlası	131,55
2.074,88 TL - 2.089,85 TL arası	114,65
1.410,21 TL - 2.074,87 TL arası	98,30
1.376,56 TL - 1.410,20 TL arası	81,90
1.376,55 TL ve Daha Azı	65,55

[Gündelik tutarlarının hesaplanmasında ayrıca **kıdem aylığının etkisi** için NOT bölümüne bakınız.]

D- Gündeliklerin Vergilendirilmesinde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

Gelir vergisinden istisna edilen gündelik uygulamasında aşağıdaki hususların göz önünde bulundurulması gerekmektedir:

- i- Aylık ücret tutarlarına göre belirlenen gündelik tutarının vergiden istisna edilen tutarı aşmadığı durumlarda bu ödemelerden sadece damga vergisi kesintisi yapılması gerekmekte olup, istisna tutarı aşan gündelik ödendiği durumda ise **aşan tutar**, ücretlinin içinde bulunduğu gelir dilimine karşılık gelen vergi oranı ve damga vergisi dikkate alınarak brütleştirilmek suretiyle gelir vergisi kesintisine tabi tutulmalıdır.
- ii- Yurt dışı gündeliklerin TL cinsinden tahakkuku yapılırken, yabancı paranın T.C. Merkez Bankasınca ilan edilen döviz satış kurunun esas alınması gerekmektedir.
- iii- Devlet memurlarına yurt dışı seyahatin ilk 10 günü için verilen gündelik tutarı %50 zamlı olarak ödendiğinden, istisna harcırahın hesaplanması sırasında bu durumun da dikkate alınması gerekmektedir.

Sirküler Rapor Mevzuat **08.07.2015/133-2**

- iv- Birden fazla ülkeyi kapsayan seyahatlerde, her ülke için ilgili olduğu gündelik tutarı kalış süresiyle orantılı olarak hesaplanması gerekmektedir.
- v- Devlet memurlarında da olduğu gibi yurt dışında yatacak yer için ödenen ve belgelendirilen giderlerin, vergiden istisna edilen gündelik tutarlarının % 40'ını aşması halinde, aşan kısmın % 70'i ayrıca vergiden istisna edilerek ödenebilmektedir.
- vi- Gündelik verilen personelin yurt içi ve yurt dışı seyahati ile ilgili yemek ve konaklama giderleri ayrıca belge karşılığında kendisine ödenmesi ve bu belgeler gider veya maliyet olarak dikkate alınması halinde ise ödenen gündelik tutarının tamamının brütleştirilerek ücret olarak vergi matrahına dahil edilerek vergi hesaplanması gerekmektedir.
- vii- Harcırahın 1/3'ü yatma, 2/3'ü de yemek giderlerine karşılık ödenmektedir.

E-Gelir Vergiden İstisna Gündeliklere Tekabül Eden Maaş Dilimleri

01/07/2015-31/12/2015 tarihleri arasında geçerli olmak üzere memur maaşlarına uygulanacak katsayılara göre Gelir Vergiden İstisna Gündeliklere Tekabül Eden Maaş Dilimlerinin hesaplanmasına ilişkin tablolar aşağıdaki gibidir:

Yurt İçi Gündelik Maaş Dilimleri

Sıra No	Ek Gösterge (I)	Gösterge (II)	Maaş Katsayısı (III)	Maaş (IV) =[(I)+(II)]*(III)	Taban Aylık (V) =(1000*1,30054)	Toplam Maaş (VI)=(IV)+(V)
1	8000	1500	0,083084	789,30	1.300,54	2.089,84
2	8000	1320	0,083084	774,34	1.300,54	2.074,88
3	5800	1320	0,083084	591,56	1.300,54	1.892,10
4	3000	1320	0,083084	358,92	1.300,54	1.659,46
5		915	0,083084	76,02	1.300,54	1.376,56

Yurt Dışı Gündelik Maaş Dilimleri

Sıra No	Ek Gösterge (I)	Gösterge (II)	Maaş Katsayısı (III)	Maaş (IV) =[(I)+(II)]*(III)	Taban Aylık (V) =(1000*1,30054)	Toplam Maaş (VI)=(IV)+(V)
1	8000	1500	0,083084	789,30	1.300,54	2.089,84
2	8000	1320	0,083084	774,34	1.300,54	2.074,88
3	5800	1320	0,083084	591,56	1.300,54	1.892,10
4	3000	1320	0,083084	358,92	1.300,54	1.659,46
5		915	0,083084	76,02	1.300,54	1.376,56

KKTC için Gündelik Maaş Dilimleri

Sıra No	Ek Gösterge (I)	Gösterge (II)	Maaş Katsayısı (III)	Maaş (IV) =[(I)+(II)]*(III)	Taban Aylık (V) =(1000*1,30054)	Toplam Maaş (VI)=(IV)+(V)
1	8000	1500	0,083084	789,30	1.300,54	2.089,84
2	8000	1320	0,083084	774,34	1.300,54	2.074,88
3		1320	0,083084	109,67	1.300,54	1.410,21
4		915	0,083084	76,02	1.300,54	1.376,56

NOT :

- i- 30.06.1989 tarih ve 20211(Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan devlet memurları ve diğer kamu görevlilerine memuriyet taban aylığı ve kıdem aylığı ile ek tazminat ödenmesi ile ilgili 375 sayılı K.H.K’nin 20.05.1994 tarih ve 21939(Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 527 sayılı K.H.K’nin 28’inci maddesi ile değişik 1’inci maddesinde; devlet memurlarına her bir hizmet yılı için 20 gösterge rakamı karşılığı kıdem aylığı ödeneceği; ancak 25 ve daha fazla hizmet yılını dolduranlar için gösterge rakamının 500 olarak uygulanacağı ve hizmet yılları itibariyle ödenecek kıdem aylığı miktarının devlet memurların göstergelerine 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 154 üncü maddesine göre tesbit olunan katsayılar uygulanmak suretiyle belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Kıdem aylığı (personelin hizmet yılı sayısı x 20 x aylık katsayısı) şeklinde hesaplanmakta olup, özel sektör çalışanın gelir vergisinden istisna harcırah tutarının belirlenmesi sırasında kişinin kıdemine göre hesaplanacak söz konusu tutarın yurtiçi, yurtdışı ve KKTC için yukarıdaki tablolarda yer alan brüt aylıklara ilave edilmesi suretiyle o personelin brüt aylık seviyesinin belirlenmesi ve buna göre gelir vergisinden istisna harcırah tutarının tespit edilmesi gerekmektedir. Kıdem aylığı, fiili hizmet süresi daha fazla olsa bile, en fazla 25 yıl için hesaplanacaktır. Örneğin 30 yıllık bir çalışanın gelir vergisinden istisna harcırah tutarının tespitinde yurtiçi, yurtdışı ve KKTC için yukarıda belirlenen brüt aylık seviyelerine $25 \times 20 \times 0,079308 = 39,65$ TL ilave edilecektir.

- ii- Gösterge rakamları, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 43'üncü maddesi hükmü dikkate alınarak belirlenmektedir.

Saygılarımızla...

TÜRMOB Sirküler K

